

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA w KRAKOWIE

30-038 KRAKÓW, ul. Łobzowska 67
☎ (0-12) 633 77 22, 633 77 24, 633 37 09
Fax (0-12) 633 74 55

P/09/106
LKR-410-12-01/2009

Kraków, dnia lipca 2009 r.

Pan
Michał Kik
Kierownik Biura Powiatowego
Agencji Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Windakiewicza 9/1
32-700 Bochnia

Wystąpienie pokontrolne

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o „NIK”, przeprowadziła kontrolę w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji w Bochni w zakresie funkcjonowania rolnictwa ekologicznego w Polsce w okresie od 1 lipca 2005 r. do 30 czerwca 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym przez Pana w dniu 8 lipca 2009 r., tut. Delegatura stosownie do art. 60 ustawy o NIK przesyła niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK pozytywnie ocenia realizację przez Biuro zadań dotyczących obsługi wniosków rolnośrodowiskowych w zakresie pakietu „rolnictwo ekologiczne”, pomimo stwierdzenia uchybień, których przyczyny nie leżały jednak po stronie Biura.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe:

1. NIK pozytywnie ocenia dokonany w Biurze podział obowiązków i odpowiedzialności związanej z zarządzaniem i realizacją płatności rolnośrodowiskowych w pakiecie rolnictwo ekologiczne oraz odbycie przez pracowników realizujących te zadania, stosownych szkoleń. Ewidencję i obsługę wniosków prowadzono w oparciu o obowiązujące procedury, z wykorzystaniem wprowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) elektronicznego systemu obsługi wniosków. Zaznaczyć należy, że przy obsłudze wniosków o płatność stosowane były również techniki manualne, m. in. weryfikacja wniosków w zakresie ich kompletności, wprowadzanie danych z wniosków do systemu informatycznego, obsługa odwołań od decyzji, jednak nie miały one wpływu na terminowość wypłat.

2. Biuro nie miało wpływu na typowanie producentów rolnych do kontroli „na miejscu”, gdyż odbywa się ono na poziomie centrali ARiMR, a kontrole przeprowadzane są przez pracowników Małopolskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Krakowie. NIK nie wnosi zastrzeżeń, co do sposobu i prawidłowości wykorzystania przez Biuro ustaleń zawartych w przesłanych protokołach kontroli. Ich wyniki zostały uwzględnione przy wydawaniu decyzji ustalających kwoty płatności.

3. W okresie objętym kontrolą, na ogólną liczbę 475 wniosków o przyznanie płatności rolnośrodowiskowych w ramach pakietu rolnictwo ekologiczne (w tym 105 złożonych w roku 2009, w stosunku do których do dnia zakończenia kontroli nie wydane zostały jeszcze decyzje), rozpatrzonych zostało 370, z czego aż 252, tj. 68,1 % załatwiono po terminie. Przyczyna powyższego stanu rzeczy nie leżała jednak po stronie Biura, gdyż była spowodowana opóźnieniami w dostosowywaniu systemu informatycznego do aktualnych potrzeb (w 2007 r. 100 % decyzji wydanych po terminie) oraz oczekiwanie na interpretację Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (w 2008 r. 88,5 % decyzji wydanych po terminie). Z badanej próby wynika, że Biuro informowało beneficjentów o niedotrzymaniu terminu załatwienia sprawy. Zaznaczyć jednak należy, że w zawiadomieniach o niemożliwości dotrzymania terminu wydania decyzji kierowanym do producentów, którzy złożyli wnioski o płatność rolnośrodowiskową w 2005 r., Biuro nie podawało przyczyny, dla której przeszkoda ta nastąpiła, czym naruszone zostały postanowienia art. 36 §§ 1 i 2 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 ze zm.).

4. Zastrzeżeń NIK nie budzi merytoryczna strona wydawanych przez Biuro decyzji o przyznanie płatności rolnośrodowiskowych. Kontrola 47 decyzji, tj. 12,7% z wszystkich wydanych, o łącznej wartości 171.642,08 zł wykazała, że kwoty płatności naliczone zostały zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz obowiązującą procedurą. Do wszystkich zbadanych wniosków o przyznanie płatności, składanych przez poszczególnych producentów po raz pierwszy, załączane były kopie części mapy ewidencji gruntów i budynków z naniesionymi oznaczeniami poszczególnych działek rolnych objętych wnioskiem oraz kopie certyfikatu zgodności wymaganego przepisami o rolnictwie ekologicznym albo dokument poświadczający, że gospodarstwo rolne znajduje się w okresie przestawiania na produkcję rolniczą metodami ekologicznymi. Jako rzetelny należy ocenić sposób, w jaki pracownicy Biura dokonywali weryfikacji zgodności danych we wnioskach z informacjami uzyskanymi z jednostek certyfikujących, przy czym zakres weryfikacji w poddanych kontroli 47 wnioskach był mniejszy niż 1% powierzchni zadeklarowanej pierwotnie przez producentów.

5. NIK pozytywnie ocenia prawidłowość wydanych decyzji o przyznaniu/odmowie płatności z tytułu realizacji przedsięwzięć rolnośrodowiskowych w pakiecie rolnictwo ekologiczne. Za taką oceną przemawia fakt, iż na 370 wydanych decyzji odwołanie wniosło 3 beneficjentów, z czego w 2 przypadkach decyzje zostały utrzymane w mocy przez dyrektora Małopolskiego Oddziału ARiMR w Krakowie.

6. NIK nie wnosi zastrzeżeń do monitorowania przez Biuro stanu ilościowego gospodarstw i przetwórci ekologicznych na terenie swego działania oraz pozyskiwania wykazów gospodarstw ekologicznych, sporządzanych przez jednostki certyfikujące. Pozytywnie ocenia się wzrost liczby i powierzchni gospodarstw ekologicznych z 65 (pow. 333,55 ha) w 2005 r. do 117 (592,97 ha) w 2008 r. oraz zmianę struktury dopłat. Za taką oceną przemawia fakt, iż powierzchnia upraw rolniczych z certyfikatem zgodności wzrosła z 54,9 ha w 2005 r. do 147,54 ha w 2008 r. przy jednoczesnym spadku upraw rolniczych bez certyfikatu z 94,89 ha w 2005 r. do 35,73 ha w 2008 r., natomiast w odniesieniu do trwałych użytków zielonych z certyfikatem zgodności ich powierzchnia wzrosła z 28,40 ha w 2005 r. do 183,76 ha w 2008 r., przy jednoczesnym spadku powierzchni upraw bez certyfikatu z 114,51 ha w 2005 r. do 35,03 ha w 2008 r. Również w przypadku upraw sadowniczych, wyższą dynamikę wzrostu wykazywały uprawy z certyfikatem, które wzrosły z 10,69 ha w 2005 r. do 35,86 ha w 2008 r. (bez certyfikatu wzrosły z 29,29 ha do 42,99).

Równocześnie informuję, że zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Kierownikowi prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w niniejszym wystąpieniu.

Biorąc pod uwagę pozytywną ocenę działań Biura w kontrolowanym zakresie, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie nie formułuje wniosków pokontrolnych oraz nie oczekuje od Pana Kierownika odpowiedzi na niniejsze wystąpienie.